

מסורת הש"ס

המפלת התיבה פרק שלישי נדה

כו.

עין משפט
נר מצוה

כו א מיי פ"ב מהלכות
תולדות ה' י סג עשין
ז טושי"ע ח"מ קי רעו עש"ף
ו:

כו ב מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
עשין קמ"ד טושי"ע י"ד סימן
ג עש"ף כ"ב:

כו ג מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו ד מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו ה מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו ו מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו ז מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו ח מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו ט מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו י מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו י"א מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו י"ב מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו י"ג מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו י"ד מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו י"ה מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו י"ו מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו י"ז מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו י"ח מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו י"ט מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו כ מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו כ"א מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו כ"ב מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו כ"ג מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו כ"ד מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו כ"ה מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו כ"ו מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

כו כ"ז מיי פ"א מהלכות
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג
זכורות ה' י סג

סנדר. לית ליה חיותא עד שינא רובא אכל ראשו לא אע"ג
דשמואל דאמר אין הראש פוטר בנפלים חיותא צ"י יש
זכור (זכורות דף מ:). נפל דלית ליה זורת פנים עדיף מנסדל והא
דקאמר ולד דלית ליה חיותא מדנפיק רישיה לאו דוקא דלית ציה
חיותא דהא אפי' לית ציה חיותא

כיון דחיותא שמואל ועוד דמשמע
צירושלמי דולד שעס הסנדל אינו
מתקיים אלא כלומר שראוי לחיות
דהיינו שנגמר צורת פנים ור"ח
גרים ולד דלית ציה חיותא מדנפיק
רובי' סנדל דלית ציה חיותא מדנפיק

כוליה פי' רוביה רוב הראש כוליה כל
הראש אכל כל הגוף פשיטא ללא כריך
דרובו ככולו: **שדרה טפה**. ור"ח
מקשי הך צרייתא לרב יהודה אמר
שמואל דאמר' כריך שילא לולב מן

הדס טפה ולא מנריך שדרה שפליג
על ר' פרכי וי"ל דלא מתניח צ"י ר'
חייא וצ"י ר' אבשיעא אי נמי בצרייתא
לא תני שדרה אלא שהש"ס קבע
צרייתא שדרה משום דקיס לן הכי

ואם תאמר דטפה זה קטן דמפרש
התם אמה נת ה' טפחים עשה
אמה צת ו' לא מהס ג' להדס
ואחד לולב יש לומר דמכל מקום
כיון דאיכא עס טפה עליה חשיבי

ליה הכא עס שאר טפחים אי נמי
טפה לולב לא קאי אטפחים קטנים
ולא קאי קטנים כ"א אטפחים של
הדס: **ורתן זיבא**. ואם תאמר
והא אימתא בזמנא את הספינה (צ"י

דף פט.) קנה של מאזנים טפה וזהו
והרובע (חולין דף קכג.) צדדי אחיה
טפה גס צטרפות יש דשיעורו טפה
ולפי המסקנא דלא אייתי צדדיהן
אלא דכתיבי ולא מפורש שיעוריהן

אמי שפיר: **מן התגור טפה**.
אתא לאשמעינן דלא תימא
שהיא פטורה לגמרי: ול'
דאית ביה חיותא טריך.
א"ר' דאמרין בירושלמי
אין סנדל אלא שרצבו חי

ואינו יוצא עם החי אלא עם
המת חיינו שמת בשעת
צרייה מתוך הדחק
שדוחקין לו את זה אבל עם
החייה הוא חי וסרך ולא
נפיק עד שיצא מקצת
המת: ולד דאית ביה
חיותא מדנפיק רישיה הו"ל
לידה סנדל עד דנפיק רוביה.

הכי גריס רש"י ופי' דסבר
שמואל דאמר אין הראש
פוטר בנפלים ולא חשיבי
כירוע עד דנפיק רוב הוולד.
וקשה דהא איתחב שמואל
בפי' יש בכור וצ"ל דבסנדל
לא חשיבי ראש אפילו יש
בו צורת פנים דכיון דנרצב
לא חשיבי בשאר נפל. והא
דקאמר ולד דאית ביה
חיותא לאו דוקא אלא ראו

לחיות קאמר ור"ח דגריס
ולד מבי נפיק רוביה
דרשייה הו"ל לידה סנדל
עד דנפיק כוליה דחיינו כל
הראש. דולד סניא ברוב
ראשו אינו שיהא נפל
דקאמר ר' יוסי לקמן
שיצא חתקו לחיים ובנפל
אינו נפשו החם דחיינו
רוב ראשו ור"ח דבפי' ראש
שלם בנפלים ולמחני'
דבכורות דמשמע דולד
הבא עמו חי ואינו בכור
לכון אי אפשר ליישב לפי
מפרש שדרה. מפרש
לקמן בשורה של לולב
וחינה הך ברייתא תוקשי
לרבי יהודה אמר שמואל
דפליג על ר' פרכי בלולב
הגוול דאמר שצריך שיצא
לולב מן ההדס טפה ושלא
לשון שדרה אינו שנוי

בריותא. אינ לא מתייבא בי רבי חייא ובי ר' אבשיעא דאבשיעא ועירא קתיי לה: שיאחזנו בידו ויראה לכאן ולכאן. והיינו שיעור טפה שהוא ד' אצבעות בגוול ונקטין בהאי לישנא כדי לפרש הטעם: ותו ליכא. תימה ואכתי
איכא טובא דתנן במס' כלים י' הפרגול טפה. ובפי' המוכר את הספינה גבי קנה מאזנים. וטפה לבית אחיזה גבי הפגפוש בחינוך הורבס. ובאלו טריפות קתיי מילי טובא דשיעורו טפה גבי טריפות. ובפי' לא חסור וברייתא טפה.
ולפי המסקנא נוחא כוליה דלא מיידי אלא ברכתיהן ולא מפרשי שיעוריהן והני אין שמות וטרפות ולא שמות הכלים מוכתיבין: **אבן היוצא מן התגור טפה**. אלא להבטיח לו הטומאה מיידי דלא יצא לא מבטל לא הוציא את
הטומאה והכי נתיבא בחוספתא דאין טומאה לכלי' חרס אלא מאירי והיסטו ואלו די לא קא חשיבו ואמרין נמי אהי צמיר מתל עליו תהור מי לא עסקין אפי' שו בו די ואי הוה די מוכני טומאה לא הוה מצוי במצוי פתול
דאמר בשבת פרק ר' עקיבא נמי מי לא עסקין דיהנתו לאשתו נדה ומוכח מהכא דכלי' חרס אינו מטמא מדרס ואע"ג דבריש סוגיא דהעור והורטב משמע דסבר תלמודא דיש לך תגור להכניס ולהוציא ועדיף מגבו במסקנא לא
צריך למימר הכי: ובכ"ה א' אצבעות. פריש"י דכירה הוא מקום שפיתת קדרה אחת. וליאת דבפי' כירה אמרין שהוא מקום שפיתת שתי קדרות אבל כופה הוא מקום שפיתת קדרה אחת:

היחא שמעתא: **טפה על טפה על רום טפה**. אהל קטן שהוא טפה אורך וטפה רחב ורום חללו טפה: **מציא הטומאה**. אם כזית מן
המת בלד זה וכלי צד זה הוה טמא כלי מחמת אהל המת: **וחוצץ בפני הטומאה**. אם טומאה תחתיו וכלי על גביו הכלי טהור. ולהכי נקט
על רום טפה דאי הוה חלל רומו פחות מטפה הוה טומאה רלווא ונגדו למעלה עד לרקיע טמא כדאמר' בזהו ורובע (חולין קטז.) ולענין
אמתי טומאה נמי לא מיימי דלאו אהל הוא: **סנוור**. מקום שפיתת שתי קדרות. כירה (ט) מקום שפיתת קדרה אחת: **חצור**. וכתנור דמי מפני
שצריכה לתנור להיות לו יד שאם נטמא התנור פת שעליה טמא שהתנור אע"פ שאינו מקבל טומאה מגבו מטמא הוא את אחרים מגבו
כדאמר בתורת כהנים [שמיני פרשה א] הלך ידו אע"ג דלית ליה אורי מטמא אכל יתור מטפח עומדת ליעטא שילא גדולה יתור מלאי ולא הוה יד:

מכאן
בכ"ה א' אצבעות. פריש"י דכירה הוא מקום שפיתת קדרה אחת. וליאת דבפי' כירה אמרין שהוא מקום שפיתת שתי קדרות אבל כופה הוא מקום שפיתת קדרה אחת:

גבי זכורות. דקמי' (זכורות דף מו.) המפלת סנדל הצא אחריו זכור
לנחלה ואין זכור לכהן: **למאי הלכא**. קס"ד לנח אחריו לסוף שנה
או לסוף שנתיים קמיידי ולי' סנדל והלא בלא סנדל פטר ולד
דצהדיה את הצא אחריו. ומשני לנח אחריו כלומר לכך הוצרכו סנדל
אם יאל ולד שעמו אחריו הוי זכור
לנחלה ולא זכור לכהן: **גבי כריסות**.

בפ"ק (כריסות א:) לענין חיוב קרבן:
למאי הלכא. תיפוק ליה דמשום
ולד שעמו צדיק קרבן: ולד יואל דרך
דופן ע"י סם למיחייבה קרבן
דכתיב גבי קרבן (ויקרא יג) אשה כי

תזרע וילדה זכר עד שמלד ממקום
שמזרעתי: **ולר' שמעון כו**. לקמן צ"י
יואל דופן (דף מ:). **נשאן יואלין**.
סנדל וולד שעמו: **כרויין**. דזוקין זה
זה ולא דזוקין ממש ומדיואלין יחד
אי אפשר שמתגייר צינתיים: **שמע**

מינה. מדחזר סנדל גבי כריסות
משום גירום ונגון שילא ולד תחלה
ואחר כן סנדל וגבי זכורות כגון שילא
סנדל תחלה כדאוקמינן לעיל דפוטר
ולד מחמת סלעים ומניח דבצת אחת
יואלין שמע מינה אין שוכנין זה אכל

זה דא"כ לא משכחת לה שילא זה
קודם זה אלא האי כרויין דקמי' הכי
הוא מכרך כריך ליה ולד לסנדל
אפליגה דראש הולד תחוב כנגד טיבירו
של סנדל: **ומשלחיה ליה כלפי רישיה**.

כלומר דחפו ולד צראשו לסנדל כלפי
חוץ: **גבי זכורות**. דזעינן שילא
הסנדל תחילה כגון שילאו דרך ראשיהן
כו: **מזוממין**. שוכנין זה אכל זה:

ואיפוך שמעתא. מיימרא דרב פפא
דאמר בזכורות שילאו דרך ראשיהן:
פריך. אומן צדיק למעלה ואינו ממנה
לנחא וסנדל מחליק ויואל קודם: **שריק**.
מחליק: **הוה ליה**. דקיימא לן צדאי

פירקא (דף כח.) יאל ראשו הכי הוה
כילוד אכל סנדל עד דנפיק רובא דאין
ראש נפל חסוד דהכי אמרינן בזכורות
(דף מו:) אין הראש פוטר בנפלים
ואדנפיק סנדל תגרייה וטבלה:

מתני' פנים טמא. משום אהל
המת דולד הוה צה ומת: **נימוק הולד**.
ונעשה דם ונתערב דם הלידה וצטל
זרוב: **גבו' וסופה**. כשהיא הולכת
ורוחת הוה רחב כתרוממו. לישנא
אחיינא גרסינן צתוספתא^ט וראשה
דומה כתרוממו: **שיאחזנו צידו**.

אחיה (כ) אית צה טפה שהטפה
ארבע אצבעות צה גדול: **שדור על לולב**
לרבי אבהו יואל מן ההדס טפה.
לד אורך העלין. שדרה קרי כל זמן

שהעלין הולכין ומתחברין ומוסיפין
ואחר שלמתה השדרה גבוהין אורך
העלין למעלה: **הוא הוה**. דליכא
שמעתא אלא האי דשדרה דאמר ר'
יוחנן: **אמר אבי**. מתימי תני ר'

חייא אוב טפה דמשמע מתימי היא
אלא אימתא אומר רבי חייא ומנפשה
קאמרנה ורבי חייא תנא ואמורה הוה
היכא דאמר מנפשה צלשון מיימרא

היחא שמעתא: **טפה על טפה על רום טפה**. אהל קטן שהוא טפה אורך וטפה רחב ורום חללו טפה: **מציא הטומאה**. אם כזית מן
המת בלד זה וכלי צד זה הוה טמא כלי מחמת אהל המת: **וחוצץ בפני הטומאה**. אם טומאה תחתיו וכלי על גביו הכלי טהור. ולהכי נקט
על רום טפה דאי הוה חלל רומו פחות מטפה הוה טומאה רלווא ונגדו למעלה עד לרקיע טמא כדאמר' בזהו ורובע (חולין קטז.) ולענין
אמתי טומאה נמי לא מיימי דלאו אהל הוא: **סנוור**. מקום שפיתת שתי קדרות. כירה (ט) מקום שפיתת קדרה אחת: **חצור**. וכתנור דמי מפני
שצריכה לתנור להיות לו יד שאם נטמא התנור פת שעליה טמא שהתנור אע"פ שאינו מקבל טומאה מגבו מטמא הוא את אחרים מגבו
כדאמר בתורת כהנים [שמיני פרשה א] הלך ידו אע"ג דלית ליה אורי מטמא אכל יתור מטפח עומדת ליעטא שילא גדולה יתור מלאי ולא הוה יד:

מכאן
בכ"ה א' אצבעות. פריש"י דכירה הוא מקום שפיתת קדרה אחת. וליאת דבפי' כירה אמרין שהוא מקום שפיתת שתי קדרות אבל כופה הוא מקום שפיתת קדרה אחת:

(א) [זכורות מו.] (ב) [קמן
מ.] (ג) [עלי יח. זכורות
כב.] (ד) [ומספתא פ"ד
ה"ג.] (ה) [ע"י פריש"י ומו"ק
חולין י: ד"ה דמן תנח"א
וע"ש פריש"י בחולין לא ד"ה
ועירא.] (ו) ר"ה כו: ע"ש.
(ז) סוכה לב: (ח) סוכה י:
[מסכתין ד'.] (ט) אהלית פ"ג
מ"ו [סוכה ג.] (י) כלים פ"ה
מ"ב. (יא) [קמן מ.] (יב) פ"ד
ה"ג.] (יג) [ע"י ומו"ק ע"י סוף
ד"ה בפלוגתא.] (יד) [סוכה
לב:].

הגהות הב"ח
(ה) רש"י ד"ה שמואלו צידו
אחיה אין כה:

מוסף רש"י
בכור לנחלה. ליעול פי
טעם. ואין בכור לכהן.
למת פשינו לכהן ה' סלעים
(זכורות מו.) יוצא דרך
דופן. ע"י סם נפתחו טפח
והואיל את העובר לתוך
ומתפלת (קטן מ.) שילא
בבית. שהפילה אשה על
ואין ולד יכיר בה (בכורות
א.) הבית טמא. אף אם
אין ולד נראה הבית טמא
משום אהל המת (ע"י יח.)
דקאמי נפתח אהל לנחל
גוף ולד. אלא שנתקן.
ואפ"כ אית טמא טמא אף אם
לא ימקא עד שילא וקודם
שנכל טמא את הבית
(בכורות ב. ויש.) וצ"ל
דמן חבירה. וע"י רישיה.
ולי נראה דאשעי' אשעי'
היה קודם דמן חבירה אשעי'
הרישיה (חולין לא וע"ש
יב.) שדרו של לולב. ללד
מעלין. שטעליה אחרים
למעלה לאחר שכלתה השדרה
שאר עד עליו דזוקין וע"י
כו (סוכה ב.) שיהא יוצא
מן ההדס. כשם שאף גזיה
גמיני מלין (ט.) שיהא.

דפוט של סוכה (סנהדרין ד.)
מומחה ופשינה ממן גלח.
או דרומת מעיניה (סוכה ג.)
בדלכותן. שלמות (סנהדרין
ט.) שאורך כל הסוכה
וצרחה. אחד לארבע ואחד
לחכה (סוכה ד.) כשיעור
מן סוכה (ט.) שלישיית
אפילו טפה. כזו"ס ה' דכ"י
טפחים (סנהדרין ט.) דכ"י
אמריה דתמנה למשה מסיני.
דכשלישית קני ליה כשם
(סוכה ד.) טפה על טפה
על רום טפה. הלכא למתא
מפני הוה. אכל פחות מטפה
לא מציא וולד חולין. לא מציא
את הטומאה. אם טומאה
חתה ראשו ואלו כלים חת
רצבו על הוה ואלו קודם ארבע
ורכבה טפה והואיל משום
טומאה. לא מיימי. משום
דלכא רום כשפיק טפה ממנו
ולקקתו. ולא חולין. אם יש
כלי על גבה כנגד טומאה.
אפילו עד לקקע טמא.
דטומאה נראה שאין לה אהל
טמא כוקעת וטבלה (ט.)